

CEZAR BALTAG

Euridice și umbra

Coperta de Tudor Jebeleanu

CEZAR BALTAG

Euridice și umbra

Versuri

EDITURA EMINESCU

București, 1988

04... 1598141

5712035

«Am rămas
mireasă de pământ
și noaptea începe
cu răsufierea mea.

Te mai aud
numai în somn
strigînd
regină a grîului
regină a grîului
vino să adăpăm
soarele»

(IOANA BANTAȘ, *Joc de-a strigarea*)

NOAPTE SENINĂ

Unde ești, inelul meu de argint,
a venit primăvara și tu tot nu apari
noaptea asta senină e bolnavă de prezența ta
uite, răsare la orizont otrăvitorul
Antares,
dacă mă uit mai multă vreme la el
prieteni mei vor muri
și eu nu mai pot îndura
atîta tristețe

Unde ești, fereastra mea de demult,
crește iarba și tu nu mai vrei să fii,
nu mai știu de cînd rătăcesc pe străzi
fără tine
dacă mă opresc o clipă au să cadă
zilele
ora proscrisului și a femeii tinere
a trecut
și eu nu pot privi de unul singur
atîtea stele

Unde ești, inocența și vinovăția mea,
unde ești torța mea gânditoare,
am visat că priveam marea și tu veneai
pe brizanți dinspre larg
rosteai ceva nedeslușit, te ridicai în picioare
pe creasta valului
și aproape de țărmii mei înlăcrimați
dispăreai iarăși

Unde ești, inocența și vinovăția mea,
unde ești, întrebare... ?

PAȘII CU CARE TE CAUT

Pașii cu care te caut
se afundă-n nisip

Glasul cu care te chem
se pierde-n izvoare

Cine mai poate auzi
cum să te poată striga
gîndul meu sigilat,
cuvîntul meu
cu hieroglifa în inimă

CAPCANA

Ți-am mai spus visul
pe care ți-l spun acum ?
Dar oare e vis ? Sau e soarta
care ne toarce
într-una ?

Fiecare întâmplare
a fost trăită de două ori,
fiecare gând
l-au mai spus Parcele
încăodată

O zeiță
îmi înfășoară înapoi
pe mosor copilăria
Soarta îmi povestește un vis
pe care l-am mai trăit odată

CIOCÎRLIA

Verticală, dragostea mea
de demult,
în aerul dimineții

Fir de speranță
la țărnuț unuia nor albastru
spălat de lumină

Cazi iubirea mea ? Te înalți ?

Unde nu este durere
acolo
ți-e dat să ajungi

— *Qual donna canterà si io non canto... ?*
care femeie o să mai cînte oare
de nu cînt eu...

De nu cînți tu, aceea care
sui cîntecul la cer și cazii
în soare

A PLECAT MEMORIA NOASTRĂ TĂCÎND

Lumină din lumină
corabie din tăcerea ta
și nimic din mine, numai dragostea,
ancoră arzînd
în însăși nemurirea mării, sîngelui,
valului,
pasăre care se aprinde
zburînd
de-asupra oricărei lumi :
Te iubesc. Nu o vei mai afla niciodată.
A plecat memoria noastră
tăcînd. Nimeni
nu-i mai fură secretul
atins de aripa
neîntoarcerii...

AFRODITA URANIA

Mă-întrebau copacii, oare se mai vede
oare-și mai trimite la noi epifânia
oare ne mai știe, oare ne mai crede
prima între Parce, Afrodita Urania ?

Cînd parcă anume la mijloc de lume
undeva pe dealul troienit de aștri
te-a chemat pe nume, te-a trimis în lume
Afrodita Urania cu ochi albaștri

Tu erai aceea, forma și ideea
lumea fără pată-n pulbere-ntrupată ;
pentru prima dată neaua sau femeea
semn erau că fruntea cerul și-o arată

Degete divine te-au rostit pe tine
sîngele din mîna ei ți-a fost fîntîna ;
din zăpezi virgine și venin de-albine
ți-a turnat stăpîna suflul și țărîna

Zveltă ca fregata ai trecut prin lume
mal legînd de malul firii celălalt
pînă cînd geloasă umbra mării Mume
a chemat la Sine zborul tău înalt

Și-ai intrat minune-n margini de genune
brusc învăpăindu-ți nimbul și pierzania
te-a trimis anume dincolo de nume
prima dintre zîne, Afrodita Urania

Și te-ai dus iubire-n margini de neștire
acolo unde-n bolta cerului albastră
arde în uimire dincolo de fire
Afrodita Urania zeița noastră

UN ZEU TRESARE SUB STELE

Un zeu tresare sub stele. Rigorile ierbii
nu te mai rănesc. Iertarea
umbrește un soare comun.
În craniul poetului cuib
își face privighetoarea,
cîntecul ei iese prin orbita goală
fulger melancolic
al unui gînd foarte negru
capriciul unei zăpezi de fum
forma ideală
a reînțoarcerii

UNDE DOMO?

Din vieți anterioare urma
încerc să mi-o ghicesc ; de-a valma
trec întâmplări ce-mi spun într-una
cum m-a legat de tine karma

Reînvii demult apuse zile,
străine chipuri și imagini,
caut și caut între file
să dau de urma unei pagini

În care soră cu lumina
ai coborât neașteptat
decisă să răscumperi vina
străveche de-a mă fi-întrupat

Din clipe trecătoare urma
încerc să mi-o ghicesc de-a valma
trec nori ce-mi povestesc într-una
cum m-a legat de tine karma

BOCET VECHI LA O POVESTE ADEVĂRATĂ

Elenei, *in memoriam*

Mă luai, luai
mireasă de crai
luni de dimineață
pe-o vale cu ceață
pe lângă-o fântână
cu apa bătrână
cu tine de mână
cu tine de mână

Apă nu era
numai viața mea
care se ducea
cu umbra pe față
cu luna în brațe

Mă luai, luai
mireasă de crai
tot pe lângă rîu
cu-o seceră-n brîu
înotînd în grîu

Și-am văzut pe plai
floarea mea din rai.
M-aplecăi s-o tai.
Cînd mă ridicai,
Doamne, ce aflai...
Tu nu mai erai
Tu nu mai erai

Cînd m-am aplecat
drumul s-a schimbat,
nu te-am mai aflat
nu te-am mai aflat

Împrejur de mine
brîne și ravine
numai văi haine
și mai jos în vale
un străin de cale
ca o întrebare

Mă luai, luai
mireasă de crai
după o-ntrebare
fără amînare

Cînd m-am fost oprit
basmul s-a sfîrșit
și tu n-ai venit
și tu n-ai venit

Cînd m-am aplecat
valea s-a schimbat
nu te-am mai aflat
nu te-am mai aflat

De-o lună și-un ceas
nu mai am popas
drumu-i fără mas
urma-i fără pas
apa-i fără glas

Tu unde-ai rămas ?
Tu, unde-ai rămas...

CHEIE UITATĂ

Lumina — cerc de demult
din care am ieșit
fără voie

Și tot ce-am văzut de atunci
a intrat în noapte definitiv
cu gândul cu cuvîntul
sau cu fapta

Și tot ce-am vorbit de atunci
s-a făcut nisip
și nisipul zguduie clepsidra din mine
cu o furie torențială

Dintr-acolo am venit
cu inima
ca un lacăt închis
și cheia
uitată undeva
mult în urmă
într-o altă posibilă viață

EURIDICE

Din nou, Euridice, lava
erorii mele o aștern
și-i rog pe zeii fără patimi
să mă întoarcă în infern

La tronul palidei Hecate
rog cîinii lumii de noroi
să-mi smulgă văzul din orbite
să nu mai pot privi-înapoi

Jos în tunelul mării Mume
cînd, albă, te voi fi aflat
mîna să ardă ca un țipăt,
ochiul să tacă sugrumat

Din noaptea mea să-ți dau viața
să te hrănesc cu viața mea,
tu ca prin vis să-mi mîngii fața
și eu să nu te pot vedea

Și cînd tăcuți ne vom desprinde
din nesfîrșite guri de hău
sîngele meu să lumineze
spre suprafață drumul tău

Cu-o sfișiere fără nume
din gura Văii să te sorb
să te aduc din nou în lume
Orfeu triumfător și orb

Focul nu stinge al retinei
înalt de văz de tine dor,
pentru privirea mea din Hades
o lungă noapte sunt dator

De astăzi, vădov de privire,
să-mi cert zadarnic ochii verzi ;
nu te mai pot zări, iubire,
tu nu mai poți ca să te pierzi

O TĂCERE NEELUCIDABILĂ

Pentru tot restul zilelor
un copac
cu fructe de singurătate
pentru toate clipele rămase
o acvilă
cu ouă de neînțeles
pentru restul cuvintelor o tăcere
neelucidabilă
pentru ultimele frunze din vară
un foșnet nemuritor
pentru inima ta un patinoar îngeresc
unde dansează și zboară
unde dansează și zboară
ultima noastră vacanță-speranță
ultima noastră iubire dulce-amară
ultimul nostru surîs pămîntesc

UMBRA ET PULVIS

Taci îngere. Clorofila e răzbunată.
Trupul meu vinovat se dizolvă-n amurg.
În albia formelor lumea abia mai înoată.
Apa arde. Malurile râului curg.

Azi plini-voi în lacrimi porunca, povara :
să mori, să te naști, să învii, să învingi.
Îți spui : am ajuns. Și iată, se topește cum ceara
malul de cum îl atingi.

La un fir de vedere, la un pas de orbire
țărnul începe să plece, recad în șuvoi ;
umbra et pulvis sumus, iubire.
Lumina se surpă hohotind peste noi.

LUMEA FĂRĂ TINE

S-a închis cartea. Diamantul tăcerii
îmi sîngerează fața.
Nimic nu mai spune
pasărea neagră la capătul zilei.
Vine o floare. Mă întreabă de nume.
Nimeni, îi răspund. Nimeni dintre cărți triste, floare.
Nimeni dintre litere șterse.
Mai sus e o poartă a porților cu pragul rău.
Pe acolo am trecut o dată
de două ori, de trei...
Soarta are chipul palid al unei femei.
Tăcerea zeilor strigă într-una
numelei ei,
Lacrimae sunt verba secutae : Elena, Ioana...

O pasăre în mine își ascunde
bocetul
rana

O CLIPĂ DE NEATENȚIE

Trebuia... Trebuia... Trebuia...
Imperfectul :
timpul infernului

O clipă de neatenție mai de mult
l-a pornit.
O uitare nesfârșită de atunci
îl tot prelungeste.
Ghemul se deșiră
se tot deșiră
neconținut
și eu, iată, nu îmi mai pot opri
amintirea

Trebuia... Trebuia...
Trebuia...
Imperfectul : anotimpul
infernului

MODUL CEL MAI FIRESC

Duică plecarea ta precipitată
și fără întoarcere,
deși se grăbeau să te ajungă din urmă,
îngerii tăi păzitori
s-au constituit în tribunalul de urgență
și după o rece deliberare
au hotărît să mă condamne
fără drept de apel
la veșnică
auto-ironie

Doamne, ce sarcastică viață
de-atunci :
îmi creștez în fiecare zi, cu brațul drept,
cu brațul stîng
inima
cu un stilet tăios ca lama
unui suris
și strîng
un pahar de sînge înflorit
pe care îl întind
trecătorilor pe străzi,

cu zîmbetul cuiva care s-a trezit din vis
doar ca să asculte cu aer răpit
o tristă și din nou tăcută poveste
de dragoste

Tot astfel de atunci
rup zilnic cu încîntare
cîte o bucată din mine
pe care seara după o sumară invitație
o împart solemn și ceremonios
cui se nimerește
într-un ospăț elegant, plin de sfială, furie,
reținere și cinism

E desigur modul cel mai firesc
de a liniști pentru o vreme eriniile
onestele, dragele mele erinii
care mă urmează pretutindeni
cu aerul lor visător și absent
și așteaptă întotdeauna gînditoare și calme
să le ofer cu o sacră
impudoare a inimii
prelungile, nesfîrșitele
sfișietoarele-mi
hohote de rîs

cît tot atîtea lovituri
de pumnal
răsucite
în propria-mi inimă

MĂSURA UMBREI PE ASFALT

Ce îmi dai tu, moarte, în schimbul
a ceea ce mi-ai luat ?

O filfiire de aripi, o lumină mare,
un golf vizitat de delfini,
o piatră albă pe un deal inexistent,
o vacanță mută
într-un orașel de provincie

Ce îmi ceri tu, moarte, în schimbul
luminii în care mă pierzi ?

Ochii tăi dilatați, o sete fără capăt, tunelul deschis
al tăcerilor tale
surîsul tău ca o hemoptizie, măsura umbrei
pe asfalt, inima ta
în cercul durerii
și o grămăjoară de praf în palma mea
dreaptă

Ce îmi spui tu, moarte, în schimbul
tăcerii ce-ți las ?

Un câmp de lavă arzînd de-asupra căruia zboară și
zboară

pasărea gîndului și nu se mai poate așeza,
parabola trezirii și peste toate erupția
unei tăceri și mai mari :
umbra
unui cuvînt niciodată rostit
pe care cenușa trupului
nu-l mai poate încape

ZINA A TREIA

Dogoarea aceasta o știu,
ea vine din spate mereu,
basmul ei pămîntiu
îl ascult cu sîngele meu

Zboru-i întretăiat
crește bezmetic și crud,
foșnetul ei vinovat
din tinerețe-l aud

Pustiitoare aripă
crește arșiți și ploi de noroi
în urmă. Și clipă de clipă
crește distanța-între noi

Și-acum înserarea se lasă.
Umbra crește-în adînc.
Unde e peria deasă
și gresia să le arunc ?

NU TU, DURERE

Nu tu, durere, mă ucizi. Uitarea,
viperă blîndă, orizontu-mi stinge.
Un fulger laş îmi soarbe disperarea
şi-o ceaţă mi se-ntinde pe meninge

Nimicul brusc retina-mi voalează.
Faţa-mi albeşte-n cel mai straniu foc.
Şi nici o floare nu mă mai nimbează
cu-o umbră de noroc sau nenoroc

Mă caută o amintire oarbă
Pe drumuri toarse tot mai depărtat.
Îngerul zace prăbuşit în iarbă
de şarpele-ndoielii fulgerat

Surîsul nostru geamăn cu genuna
dispare-n ţara lui A-Fost-Odată,
acolo unde zboară-ntotdeauna
memoria, iubire înşelată

Eu tot trăiesc ? Mi-e inima un clește
care de mine însumi mă desparte.
Rănită este seara ce primește
strigătul meu de furie și moarte

LOGICĂ BINARĂ

Viață ce nu ești a mea. Dar a cui mai ești
oare ? Cine mă obligă să te trăiesc
cînd e atît de departe de mine
alegerea. Și totuși, poate, eu te-am ales
foarte de mult : dintre culori
numai roșul și negrul, viața
și moartea
sunt azi condamnat
să mor și să trăiesc
între da și nu oricît aș fi preferat
lumina lui poate.
Mie moartea și viața, numai atît,
inimă ireconciliabilă, inimă
exilată în alternativă, *tertium non datur*,
logică simplă, binară, în care m-am instalat
aproape ca Hristos în cuiele
renunțării sale pe cruce

Viață ce nu ești a mea
dar a cui să fii oare ?

DE ATÎTA TIMP

Nici un miracol de-atîta timp. Nici-o
mirare. Deschid și închid
la loc
ochii mei de piatră cu lacrimi
de piatră
și văd
printre genele mele de piatră
o pasăre
de piatră cu aripi de piatră
zburînd de-asupra inimii mele
care nu vrea și nu vrea și nu vrea
să împietrească
odată
pentru totdeauna
în lumea asta
de piatră

În lumea asta cu totul
și cu totul
de piatră

NAȘTERE

Te voi naște, mi-ai zis,
dacă voi da greș
mă ofer zeilor
să fiu arsă de vie...

Și deodată
îmi aprinde inima
ultima ta lacrimă
aidoma sîngelui aceuia
care a murit ca să-mi spună
că nu Dumnezeu a creat Răul

Niciodată, mi-ai spus,
să nu vînezi inevitabilul,
niciodată...

Și plîng
și mă trezesc
ca dintr-un vis al materiei
care și-a uitat pentru o lungă vreme
spiritul

«*BELLA MADRE DE'FIORI*»

Nu mi-e frică deloc
de privirile tale verzi, mi-a spus Primăvara,
căci dincolo de o scurtă clipă
totul se pierde, chiar și zîmbetul
pe care ți-l vor paște turmele mele
într-o bună zi

Eu nu mă joc

Acum
să alegem drumul
pe aceste străzi ale amintirii
și să-ți spun secretul
cu care m-am apropiat de tine
azi la marginea pădurii
sub cerul adînc. Eu
te înfloresc numai.
Alta te scutură.

Vezi, marginea sufletului
se agață de steaua ce clipește

ultima în zori singură
de-asupra oraşului.
Cînd şi ea se va stinge
nu vei mai fi.

Toate astea
sunt frunze care au fost
şoaptele tale,
a mai spus
surîzînd Primăvara.

Eu nu mă joc.

O FEMEIE NUMITĂ ISOLDA

Descifrînd într-o clinică
de chirurgie
o posibilă partitură a destinului,
poetul ridicase vela cea neagră
a corabiei sale
fără să știe
că undeva pe țarm
cineva adăsta cu privirile ațintite
la valul singurătății sale.

Eu introduc aici acum o ființă
bolnavă de dilema Lumii
prinsă în jocul de-a întîmplarea
și tînjind după zodia unui alt ideal.

S-o numim oricum, să-i zicem Isolda,
să ne-o închipuim trăind alternant
două existențe, știind prea bine
că romanele medievale nu i-au
modificat mai deloc
imaginea
de femeie îndrăgostită

pînă la sacrificiu de *absența*
celui drag, nu de *prezența* lui

Ferice de tine, lebădă credincioasă,
tu care nu te abandonezi niciodată
fatalității,
tu care nu vei ști niciodată ce simt eu
Iolida cea bălaie
tu care nu vei oscila niciodată
răstignindu-te
între pasiune și ger

Cît despre mine, eu sunt
în întregime altfel,
eu nu am nevoie de Tristan
decît atunci cînd îl părăsesc ;
cine își iubește inima
să facă bine să și-o însingere :
ard cînd mă îndepărtez iar el
se stinge cînd mă apropiu. Numai
depărtarea lui o iubesc, de dragul ei
nu ezit să falsific
chiar și teribila probă a focului,
— *le jugement de Dieu !* —

El este pentru mine
mai mult decît lumina pentru o floare
și mult mai puțin decît
umbra subțire a norului
pentru vînt

Pe iubitul meu l-a sărutat moartea,
altfel
nu aş fi îndrăznit să-l ating. Deaceea
inima mea arde întotdeauna
cînd nu îl pot vedea,
auzul meu îl doreşte
cînd nu e cu mine, ca şi cum luna
numai cînd e acoperită de umbra pămîntului
descoperă soarele
De altfel, gravitaţia
e o forţă greu de învins chiar
şi pentru o femeie,
chiar şi pentru inima mea de planetă-oglină ;
alunec de-a lungul unei orbite
nemiloase.
caut soarele
fără voie rotindu-mă în jurul
pămîntului

Ridic candela privirii mele
şi faţa mi se învăpăiază de o flacăra
îndepărtată,
sărut ţărîna cu buze care vor să rostească
alt nume
şi cînd îmi apropii fruntea de piatra
zilei, văd
ca o pythie de-asupra antrului,
dincolo de obiectul privirii

Pe iubitul meu l-a sărutat moartea
apoi abia

l-au atins și buzele mele

what lips my lips have kissed

and where

and why

ce buze sărutai... de ce... și unde
dormi în pace, vultur căzut... argila
îți este stăpînă. Dar undeva
de-asupra pămîntului
te mai cheamă și azi
gîndul meu de osciloscop nebun
inima mea de Isoldă
care înțelege dragostea
în termeni
de teologie apofatică

CÎNTEC PENTRU ȘEHERAZADA

Acasă, cînd nici pragul, nici fereastra,
nici ușa nu mai sunt din lumea asta.
Cu semne cerul nu ne mai învie,
și zeii nu mai par să ne mai știe.

S-ascunde casa ca-ntr-un vis în care
podeaua se topește sub picioare.
Ni s-a albit țărîna și ograda
de cînd ne-a părăsit Șeherazada.

Deschide-te, Sesame, înafară.
Oblonul bolții e bătut în cuie.
Nu știu de va mai fi vreodată seară
și nici povestea cine-o s-o mai spuie...
Tot urci și urci din nou, a cîta oară,
un deal și deodată dealul zboară.
Visul e lung. Din el trezire nu e ?

HÎRTIE CARE SE TOT ROTEȘTE

E ziua ta, renunțare. Rîșnița de cafea
ține lecții de metafizică
la ora cînd sufletul se întoarce
în cochilia unui melc dextrogir
sau poate
în scrînciobul copilăriei mele

Lumea rotindu-se
ca sfîrleaza unui budist care se roagă
în timp ce merge

E viața mea scrisă
cu litere de necitit
într-o limbă necunoscută
pe o hîrtie care se tot rotește
într-o casă cu acoperișul spart

Așa se ridică norul din iarbă
sus, tot mai sus
ca o hîrtie care se tot rotește

la ora cînd sufletul
se retrage în sine.
E ziua ta, renunțare. Disperarea de duminică
îmi dă lecții de fidelitate.

E ziua ta, neuitare. O zîină albă
îmi povestește mitul
eternei reîntoarceri,
afară ghemul vieții îl deșiră vrabia
în zborul ei ca o rugăciune

pe care vîntul o scrie sus, tot mai sus
cu litere necunoscute
într-o limbă de nerostit
pe o hîrtie care se tot rotește

CELEI CE SE ÎNDEPĂRTEAZĂ CU O FLOARE
A UITĂRII ÎN MÎINI

Ești sau nu ești ? Al cui e chipul oare
care în rana văzului mi-apare ?
Lumina se întoarce la izvoare.
Te văd aievea sau mi se năzare ?

Sunt unic martor care să-ți ateste
ivirile în prag fără de veste ?
Statura ta în umbra serii este
părere, tragedie sau poveste ?

Sărută-mă. Mi-e gura o pecete
a unui vis ce n-o să se repete.
Coboară un cocor din zări încete.
Să nu mai sorbi iubirea mea din Lethe.

Aș vrea îngîndurat să te descînt
să leg ființa ta de un cuvînt
ca să ne regăsim atuncea cînd
vom mai veni vreodată pe pămînt.

Ultima oară cînd ne-am întrupat
ți-am povestit un basm de neschimbat.
Era al nostru cel adevărat.
De ce-ai plecat din el ? De ce-ai *uitat* ?

Privirea pierde tot ce mîna strînge.
Pînă la tine glasul nu-mi ajunge.
Fantomele încep să te alunge.
Nu lacrimi în cuvinte am, ci sînge.

NOAPTEA

Auzi pașii nopții ?

Zei
au legat-o la ochi
și au părăsit-o
în mijlocul universului

A primit zestre umbra
și cele patru zări.
Un cântec
ca o lavă incandescentă
îi topește gura :
Nu va dezvălui niciodată
secretul lumii.
Cerul cu infernul sunt una.
Ridică pumnalul unei stele
îl împlintă în întuneric
și începe să danseze.

E oarbă.
Nu i se citește nimic
pe chip.

AD INFEROS

Rănit de-o sete care nu poate s-o mai stingă
nici flacăra, nici apă, nici timp neuniform
îmi prăbușesc cascada sîngelui meu ce strigă
pierdut în amfiteatrul unui auz enorm

Decapitată zîna, poetul încă doarme
un vis din care nu se va mai trezi ușor.
De nu c-un fir de soare în lumea asta, Doamne
măcar c-o înviere tot le erai dator

Mă-ntreb de-a ta lumină sîngele meu străin e ?
Străină e tristețea cu care azi te strig ?
Eu nu te rog, tăcere, nimica pentru mine :
Dacă *ne* pierzi în noapte, în *cer* se face frig.

Voința mea nu-ți cere să-ntorci în stalactite
vocalele durute pe care ți le-aștern,
dar de jertfești iubirea atunci măcar trimite
Femeia în lumină, Poetul în Infern

De astăzi inocență, vai, gândul nu mai are
și semnul zînei bune n-am timp să-l mai aștept,
Îngerii mei, pavați-mi cu stele căzătoare
Sahara arzătoare spre care mă îndrept.

9 martie 1988

FURIOASĂ ÎȘI DESCHIDE OCHII

Încăodată își deschide ochii
anilor fără nume,
moartea, asfințind furioasă
vorbele din trecut
ale celui ce ai fost.
Ca o bănuială ceața
vine la întâlnire cu taina
scurtei tale fericiri
adânci, adumbrite, din care toate
noaptele uitate de-acum
într-un galop de vis
se vor retrage.
Frunză a disperării ești, moarte,
vântul proaspăt din zori
te întoarce spre apele reci
ale celuiilalt nume

PAOLO ȘI FRANCESCA

„Galeotto fu il libro e chi lo scrisse“

Citeam aceeași carte împreună,
o atingeam cu degete fluide
deși știam că-n pagini e genună
și literele ei ne vor ucide

Nori limpezi prevesteau o-înfiorare
cum ne priveam nepămîntesc de blînd
parcă-încercînd să înțelegem care
cuvînt din carte ne va fi mormînt

Și nu vedeam decît cum păsări albe
rotesc o horă nemilos de-albastră
și-un zeu amar surîde din silabe
și-n litere se joacă soarta noastră

Cum inocenți ne-am prăbușit în plante
și la nimic n-am mai luat aminte
o literă din văi halucinante
a explodat de-odată-n noi fierbinte

Mai văd văpaia ultimei imagini
a chipului tău logodit cu moartea
de fulgerul ce ne-a trimis în pagini.
Și iată noi eram acuma cartea.

ÎN TRE CELE DOUĂ MAREE

De la o vreme mă trezesc aproape țipînd...

Ca valul care părăsește țărmul
un vis, întotdeauna altul
îmi povestește cum te pierd
cînd refluxul
sîngelui tău se retrage
în fiecare noapte din mine

Ce-mi rămîne atunci ? O încălcare
de alge putrezite pe nisipul supt,
o mîină de scoici unde, țipătul
unui pescăruș solitar,
intervalul dintre sizigii...

...și malul privegheat sub stelele reci
de sirena lui Andersen
care vine prăbușindu-se
peste trupul meu odată
cu valul mă îngroapă și mă dezgroapă plîngînd
noapte de noapte

între cele două marea înalte
ale întâlnirii mele cu tine

Ca țărmul care părăsește apa,
un vis...

NU-I POT RĂSPUNDE SFINXULUI

De tine-o ghicitoare mă desparte,
nu-i pot răspunde sfinxului azi încă.
Prăpastie e-n trupul meu adâncă,
ghemul e-aici, lumina e departe,
un viscol fără veste mă aruncă
la țărniș visat și altul mă desparte
de el și farul arde pe o stîncă
a amintirii care se împarte,

Nuntesc năluci de scrum și nu e încă
nici-un mesaj de dincolo de moarte

VEVERIȚA CĂRUNȚĂ

Zigzag ireversibil pe partea dreaptă
a drumului.

Fulger invers, veverița cărunță
sue întrebarea în arbori
sub stelele care există și ziua
dar nu se văd ; acolo, sus, sub zodia
Gemenilor, uite, se leagănă o veveriță blond-
cenușie, cu o mișcare scurtă, fulgerătoare
dă foc copacului amorțit
și într-o secundă primăvara aceasta
se transfigurează.

Trecere de flacăra
dinspre mine către altceva
de dincolo, poate nemurire, poate simplă
moarte, așa cum ții între brațele tale
capul meu, ca o uriașă achenă,
pe care ai ridicat-o de pe pământ
pînă sus, în vârful copacului
și o privești cu uimire ca și cum
misterul lumii ar încapa
întreg

în acest viitor craniu,
azi
cînd cocorii
își trimit către vîrfurile unghiului
de zbor
țipătul lor de întoarcere

Aici în partea dreaptă a drumului
steaua Regulus
inima nevăzută a unui leu rănit și înviat
sîngerează lumină

NOCTURNĂ

Insomnia mea, insomnia ta de
foarte departe,
două reflectoare
se întretaie deasupra oraşului în noapte,
caută cu disperare să prindă încrucişat
pasărea dragostei noastre
care se pierde în cer, nu mai are loc
să aterizeze :
totul e iluzie, îmi şopteşte ploaia
sogn fără contur, mă mîngîie vîntul
un vis care nu poate fi visat,
îmi spune noaptea,
e ora două
şi visez că nu pot dormi
şi visez că te caut şi nu te pot afla
şi înţeleg că sunt singur
şi nimeni nu mă mai poate trezi
din visul acesta

NUNC STANS

Marea
îngropată-n nisip
își uită în cer stelele,
măslini frumoși are viața,
drumuri uitate
te caută-într-o altă existență.

Plouă
sub soarele sîngeriu, la ora
cînd părăsești de tot plaja lumii.
Umbra literelor
unui poem nescris
îți joacă pe tîmple.

Lebede
în centrul unui cerc de foc
nemișcate dansează.

CÎND NU NE VOM MAI ZĂRI

Cîndva, nu voi mai avea umbră,
am să te strig
cu numele tău de dinainte de naștere
cel care nu mi-a fost îngăduit niciodată
să ți-l pot spune

Odată, cînd nu voi mai fi
am să te chem
cu numele tău cel adevărat,
cel care nu ți-a fost dat să-l aflu
cîtă vreme am fost cu tine

Cîndva, cînd nu mă vei mai zări,
am să-ți caut pașii, strigînd
numele tău cel de taină,
pe care, auzindu-l pentru prima oară, vei ști
că a fost al tău dintotdeauna

Cîndva, cînd nu te voi mai putea privi
am să te chem fără veste
cu numele tău de la început,

la a cărui rostire te vei trezi din pulbere ca să afli
că nu te-am împărțit niciodată
cu nimeni

Cîndva, cînd nu ne vom mai găsi
am să te strig
cu numele tău dinainte de naștere
pe care iarbă chiar de ai fi
auzindu-l
tot vei răspunde

DEAL CU VIPERE

Stagnante, încolăcite, insidioase
semne de întrebare
îți numără pașii de-acum.
Infinitul ține loc de memorie.

Dintre lespezi albe
zboară o pasăre
și sîngele
rămîne o clipă nesfîrșită
suspendat în aer

Te afli singur, deodată,
în mijlocul lumii
ca atunci cînd ascuți o inimă
ce bate un ritm
auzit numai de tine

Pe deal de singurătate,
înconjurat de ruguri
te lași mușcat de profeția unei stele
înainte de împlozie

și brusc orizontul
se stinge
asemeni ochiului care orbește
de lumina unui orgasm

Noaptea
îți trimite uriașe
flăcări în depărtări :

Daimonul tău pășește gânditor
printre litere de jărat

POETUL

Narator pentru sine însuși
al propriei povești,
lasă loc de trecere pentru alții
prin viața lui :
sală de așteptare
a spiritului,
naos al păcatelor altora,
interioritate
ce nu-i mai aparține,
gară de joncțiune
a celor ce vin
a celor ce pleacă
a celor ce nu s-au născut încă

ABSENȚA

Bate un vînt de vară prin odăile mele. Tu pleci și vii
fără să te fixezi
plantă călătoare avînd rădăcinile
în apa lui Heraclit
în care toate ale lumii se scufundă
și numai absența semnifică
sau poate plecarea însăși este pentru tine Ființă
mai plină decît piatra, mai statornică în nestatornicia ei
decît piramidele
tu pleci și vii și mie nu-mi rămîne altceva
decît vîntul stîrnit de aripile tale
care îmi întetește apa sufletului pînă la țipăt
și țipătului îi dau foc
și mă ridic
din cenușa lui
ca o reversibilă pasăre și spun :
tot astfel e gîndirea mea : ochi de pasăre în întuneri-
cul flăcărilor
oglindă acoperită ca să nu se vadă
pe sine moartea,
îmi acopăr fața cu palmele
și mă gîndesc din nou la tine
și la filosoful antic și religia lui de demult
care laudă golul dintre spițele roții

strînse-n butuc
și golul ulciorului mai neprețuit decît lutul
care-l înconjoară
și golul care arde noaptea
în gîtlejul privighetorii.
Așa sunt și eu : un gol în inima timpului
o casă prin care trece vîntul
un ulcior pe care începînd de azi
nici-un cîntec de ziuă
nu mai poate să-l umple

SURPATĂ INIMA NOASTRĂ

Tăcerea mea, de ce nu ești aproape ?
Visez de-acum copaci halucinanți.
Nebănuț la cumpăna de ape
crește dezechilibrul pe versanți

De-o zi imensă nu-mi mai stau în cale
contururile altei dimineți ;
simt deodată cum pornesc la vale
cu valuri nemișcate și gruieti

Ultima oară ca întâia oară
cobor odată cu întregul deal.
Un orizont concav îmi împresoară
destinul suspendat în sinclinal

Treptele locului înșelătoare
trădează lent făptura care sunt
pierdută-n glaciis de alunecare
și hohotind cuvinte de pământ

La asfințit vechi stele sub înalta
cupolă vor primi cum străjuiesc
două movile una lângă alta.
Mi-e inima un freamăt. Te iubesc.

ENTROPIE

E timpul deci să înnoptez acum
în ceață ca un rîu în tîmpla lunii
cu visele pornite pe un drum
ce-a încetat de mult și calea nu mi-i

decît o reincludere în cremeni
acolo unde pot să mă mai cheme
priveștiștile, unui stol asemeni
de grauri repezi lunecați din vreme

Un înger împietrit în care toate
ideile sunt singure de azi
în acest veac de neînsemnătate
cu lacrimi de rugină pe obraz.

Vislești cu aripi tot mai depărtate...
Și timpul s-a oprit. Și nu mai cazî.

15 martie 1987

LUMINA DIN VÎRFUL DEALULUI

Cortine albastre s-au tras peste tine
tocmai cînd ai început să joci
scena cea mare
a vieții

Ieși din întîmpinarea
ploii albastre
cu turma de fulgere
pe care o lași să pască lent
lumina din vîrfurile dealului ce te ascunde
puțin cîte puțin
pînă dispari de-a binelea
sau poate răsari
în altă parte

Cîte văi de tăcut
cîte zile de mers
pînă la liniștea îndurătoare
pînă la întîlnirea cea mare
din soare

Din calea ta
se retrag dintr-odată
apele, stelele.

Ești prietenul zeilor, cel mai singur de-acum
printre cei singuri.

Ești chiar singurătatea.

DANSATOAREA

Femeia tăcerii
este condamnată la gest

Ea își aruncă tunica
întunericului
de pe umeri

Ea își scutură perpetuu
năvodul
care o înconjoară

Ea își dezgroapă trupul
dintr-o frînghie
frînghie fără capăt

Ea este flacăra care vrea să-și salveze
sufletul
din adîncă peșteră
în care e închis

ECHILIBRU...

Doamne, din câte fire suntem legați
din câte ochiuri și noduri
și plase de linii
dacă încerc un singur pas dintr-odată
totul
se năruie

Dacă fac un singur nod
nimic
nu se mai poate
cunoaște

VORBA CAPĂȚĂ CHIP

Nu rosti umbrele. Umbrele nu se rostesc.

Vorba capătă chip. Numele primește formă.

Închide zăvorul cu o mie de mii de peceti.

Poarta cea mai dinăuntru poate rămîne așa. Se apără

singură

ȚIPAT

Cînd însfîrșit mi-am deschis ochii
nu i-am mai putut închide la loc
niciodată

Ceea ce vedeam era
cu mult mai presus de puterea
închipuirii mele

Dovada nevinovăției mele
erai tu
și eu te priveam
și tu tăceai
și eu înnegriseam

SFINXUL SPUNE...

Sfinxul spune :
ghicitoarea
nu se ghicește așa

nu mai ghici
niciodată
pe tine

trupul tău nu
e carte
de dezlegat ghicitori

dacă afli răspunsul
tu
ce vei fi... ?

CONSOLARE

Știu, paharul mîngîierii
e pentru cei care mor

o, de-aș putea să beau
otrava gîndului
pîna la capăt

liniștește-te, îmi spui,
și mai ales nu visa.
acum știi
cît de tare dor visele

trăiește, viața doare mult mai puțin.
doar dacă nu cumva
ai mai trăit-o
odată

ÎN FAȚA ZILEI

Ești în fața zilei. Te luminezi.
Chipul tău
a reînceput să semene iarăși
cu tine

Dar cu cât urci muntele
cu atât crește ceața
și cu cât devii înger
cu atât te caută diavolul

EL TOT MAI SPERĂ

Și el tot mai speră să-i găsească
el, care moare, speră
să-i învieze
ca și cum ar putea cuprinde
cu brațele
ceea ce a pierdut
ca și când se mai poate ajunge ceva
când nimic
nu se mai poate ajunge

un înger care cade
dar își mai întinde totuși
o mână
spre Cer
și cade țipînd
și cu alta își acoperă fața :

nu liniște cer
dacă liniște nu pot să am
nu odihnă vreau
dacă nu mai pot să aflu odihnă

vreau numai să prefac
neodihna mea într-o funie
de care cei ce se prăbușesc
să se poată prinde

ULTIMUL ORFEU

*„Întoarce-te, iubite,
Nu mai veni acum...”*

(IOANA BANTAȘ, *Scrisori către Orfeu*)

Pleci la drum singur
așa cum ai porni
să-ți cauți copilăria
pentru totdeauna
pierdută

Pleci și de astă dată
nu te mai uiți în urmă :
nu mai e nimeni care să fie salvat ?
nu mai e nimic
care
să te mai poată întoarce

Se șterge dunga albastră a dealului.
Se lasă tăcere împrejur.

Și cu tine pleacă
fără să știm

însuși drumul

Și cu tine pleacă fără să știm
însăși
inima lumii

CUVINTELE

Viață trăită ? Viață visată ?

Viață aflată ? Cine poate

s-o spună ?

Învii cu un gest. Și dacă nu l-ai făcut

învii de o mie de ori mai mult

cu cuvintele.

Cuvinte care nu tremură. Cuvinte care ard.

Cuvinte care spală morții. Cuvinte care învie.

Cuvinte care strigă pe nume

și cheamă din cenușă alt chip.

Eu nu sînt din lume. Dacă fără voie

în lume

din nou am venit

cuvintele mele, azi voi

înviați-mă

SOMA-SEMA

Nu ești mulțumit de zilele tale
sufletul meu ? Sperai mai mult ?

Uite, e atîta soare
și atîta umbră pe fața ta îngerească
încît încep să mă tem
că ai să pleci într-o bună zi și n-ai
să te mai întorci
în temnița atît de sordidă
a trupului,
mormînt nevrednic de lumina ta
groapă de vreascuri
în care mai întîrzi, mai revii încă
tot mai visător, mai absent
ca un cocor care se pregătește nostalgic
de marea plecare,
urcă deodată foarte înalt
deasupra cuibului
se rotește în semn de rămas bun
de două ori, de trei ori
și cu o ultimă zvîcnire de aripă
intră în transcendență

La fel într-o zi
ai să dispari cu chipul meu cu tot
pentru totdeauna
vor rămîne olanele casei goale
vor veni ploii și vor dizolva acoperișul
vor veni nopți și-mi vor dizolva trupul
iar tu vei vîsli mai departe
cu gîtul întins
anesteziat de beția zborului
mereu în capul unghiului
cu priviri halucinante
largi, tot mai largi
fără întoarcere
pînă cînd întreg orizontul de jur-împrejur
va deveni o singură
privire

Ești nemulțumit de zilele tale, sufletul meu ?
Sperai mai mult ?

UN SEMN

Să știu atîta doar : că *tu* mă vezi
Sau mă visezi cînd eu nici pasu-mi n-aud.
Dar dacă-așa devreme înnoptez
De ce m-ai fost trimis ca să te caut ?

Nu te mai văd. Mi-e sîngele de ceață.
Foșnesc uscat plămînii mei de lemn.
Dar tot aștept din partea ta un semn
și tot mai cred că este dimineață

Fără auz tăcerea ți-o ascult.
Dă soare unui orb printre ruine.
Tu arzi și chiar de te-ai fi stins demult
N-ai, Doamne, loc să te îngrop în mine.

Te chem cînd toate vorbele mă dor.
Pe limba mea ca într-un pat de iască
Vocala nerostită-n care mor
Stă neclintită gata să te nască.

Iar dacă noaptea tot va fi să cadă
Fă altu-n locu-mi care să te vadă.

DEUS OTIOSUS

Tăcere
în loc de răspuns

Numai tăcere

Veşnicia unui ocean
al tăcerii

Valuri care te asurzesc

PRIMĂVARA

A auzit de tine sîngele meu
și s-a temut pentru iarba cîmpului
pe care o paște mielul

Vinovat am săpat pămîntul
la rădăcina măceșului
fluierînd aproape a nepăsare
un cîntec ale cărui cuvinte
nu mai existau

— Roagă-te, iarbă,
pentru ca jertfa ta și a mea
să placă Nemuritoarei

— Să primească stăpîna, jertfa
din mîinile tale,
a strigat iarba

Și deodată am văzut un cîmp deschis
și în el eu eram mielul acestei lumi

păscînd o iarbă dumnezeiască
și apropiindu-mă mai mult, tot mai mult
de masa tăcerii

Suscipiat Domina sacrificium
repetă încet iarba...

THE LAST SUPPER

Stai la masă
cu o bucată de pîine în mîină
și împrejurul tău se aud vocile
a doisprezece prieteni absenți
care nu mai au umbră

Te apleci către cel din dreapta,
vrei să-l strigi și iată
el nu mai poate răspunde
la auzul
nici unui nume

Frîngi pîinea în două-
spre-zece,
întinzi cîte o bucată
fiecăruia
și deodată toate vocile amuțesc
și deodată toate clipele
încetează
să curgă

Nu mai e nimeni aici
să te mai poată urma
nu mai e nimeni
să te poată privi
nu mai e nimeni
să poată măcar
să te vîndă

Și totuși inima lumii
e-acum
un foc nesfîrșit care cîntă
întoarcerea în tine a tuturor
intrarea tuturor în lumină

OCHII TĂCERII

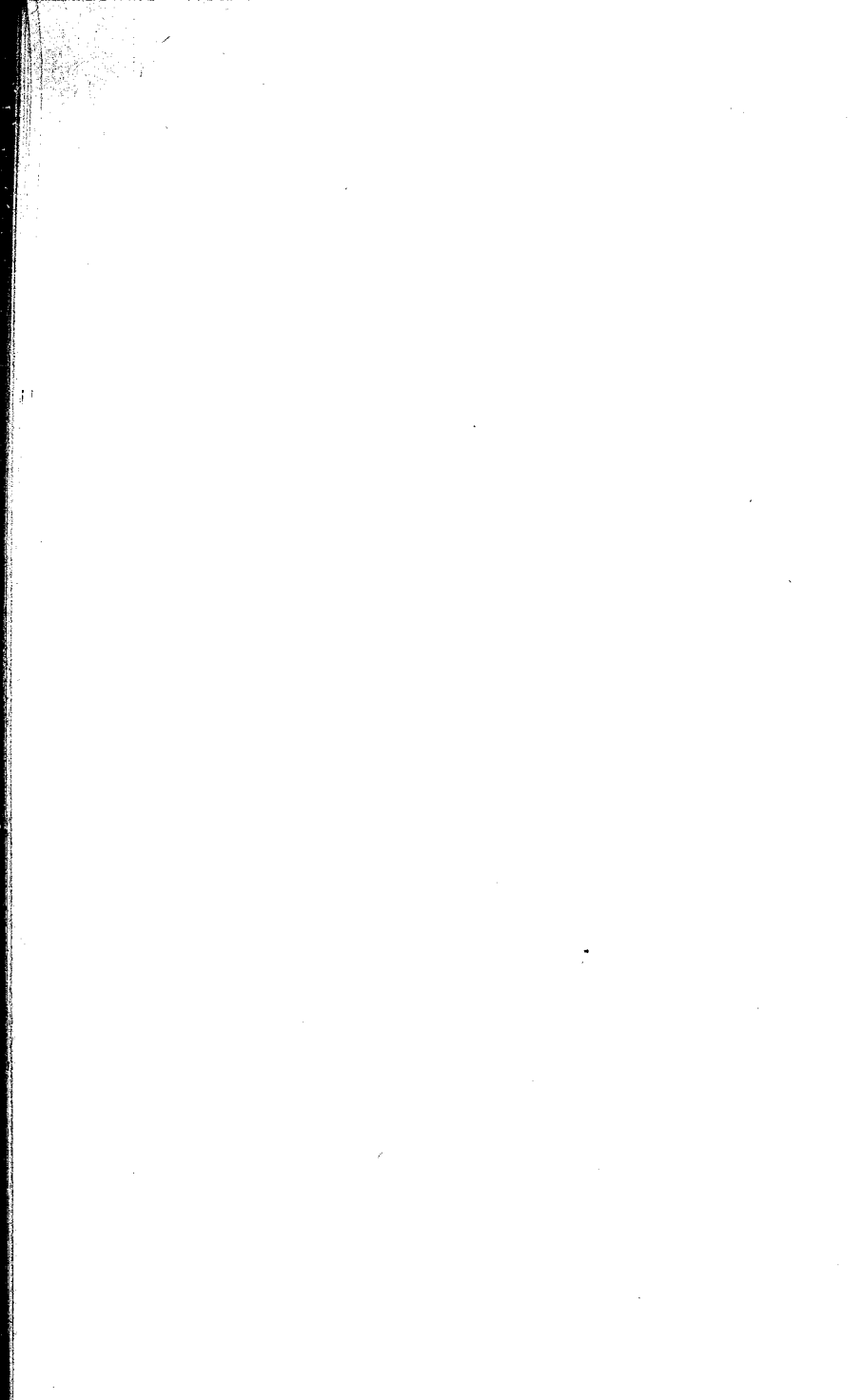
Nu cu sîngele te mai țip, Lumina mea
nu cu gura

Nu cu vorbe, cu tăcerea lumilor te rostesc

Cu ochii tăcerii te văd încă

Fulgerul tăcerii
îl ridic spre tine
ca un țipăt
și-i spun : naște și luminează

și ce luminezi luminează odată pentru
totdeauna
și ce vezi
fă să nu se mai termine niciodată

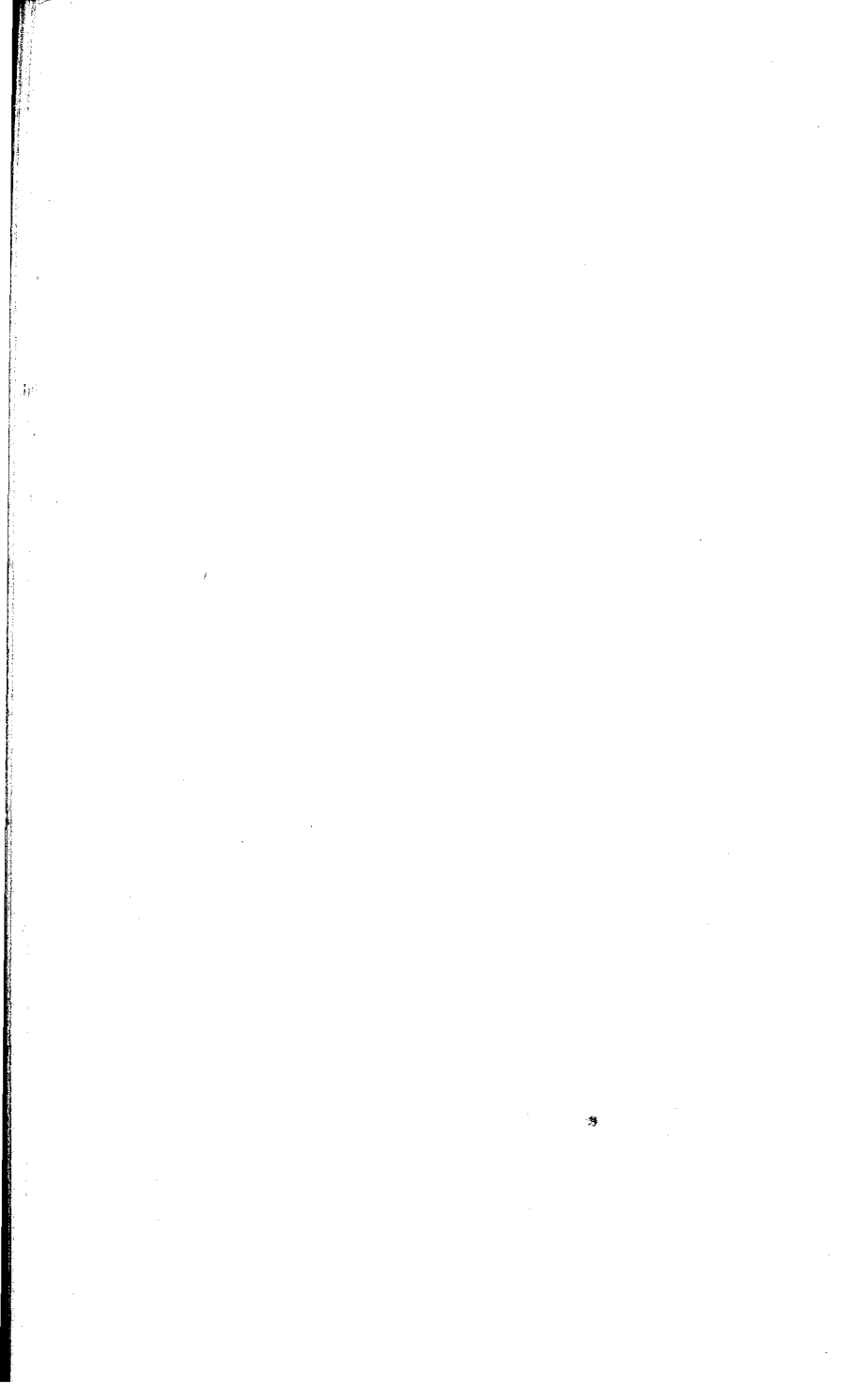
S U M A R

- Noapte senină 7
Pașii cu care te cauți 9
Capcana 10
Ciocîrlia 11
A plecat memoria noastră tăcînd 12
Afrodita Urania 13
Un zeu tresare sub stele 15
Unde Domo? 16
Bocet vechi la o poveste adevărată 17
Cheie uitată 20
Euridice 21
O tăcere neelucidabilă 23
Umbra et pulvis 24
Lumea fără tine 25
O clipă de neatenție 26
Modul cel mai firesc 27
Măsura umbrei pe asfalt 29
Zîna a treia 31
Nu tu, durere 32
Logică binară 34
De atîta timp 35
Naștere 36
«Bella madre de'fiori» 37
O femeie numită Isolda 39

Cîntec pentru Șeherezada	43
Hîrtie care se tot rotește	44
Celei ce se îndepărtează cu o floare a uitării în mîini	46
Noaptea	48
<i>Ad inferos</i>	49
Furioasă își deschide ochii	51
Paolo și Francesca	52
Între cele două marea	54
Nu-i pot răspunde sfinxului	56
Veverița căruntă	57
Nocturnă	59
<i>Nunc stans</i>	60
Cînd nu ne vom mai zări	61
Dealul cu vipere	63
Poetul	65
Absența	66
Surpată inima noastră	68
Entropie	70
Lumina din vîrfurile dealului	71
Dansatoarea	73
Echilibru...	74
Vorba capătă chip	75
Țipăt	76
Sfînxul spune...	77
Consolare	78
În fața zilei	79
El tot mai speră	80
Ultimul Orfeu	82
Cuvintele	84
<i>Soma-sema</i>	85
Un semn	87

Deus otiosus 88
Primăvara 89
The Last Supper 91
Ochii tăcerii 93

LECTOR : NELU OANCEA
TEHNOREDACTOR : GHEORGHE POPOVICI

APĂRUT : 1988. BUN DE TIPAR : 4.08.1988.
COLI TIPAR : 6,25.

TIPARUL EXECUTAT SUB COMANDA NR. 1113 LA
I. P. „13 DECEMBRIE 1918” BUCUREȘTI
REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

